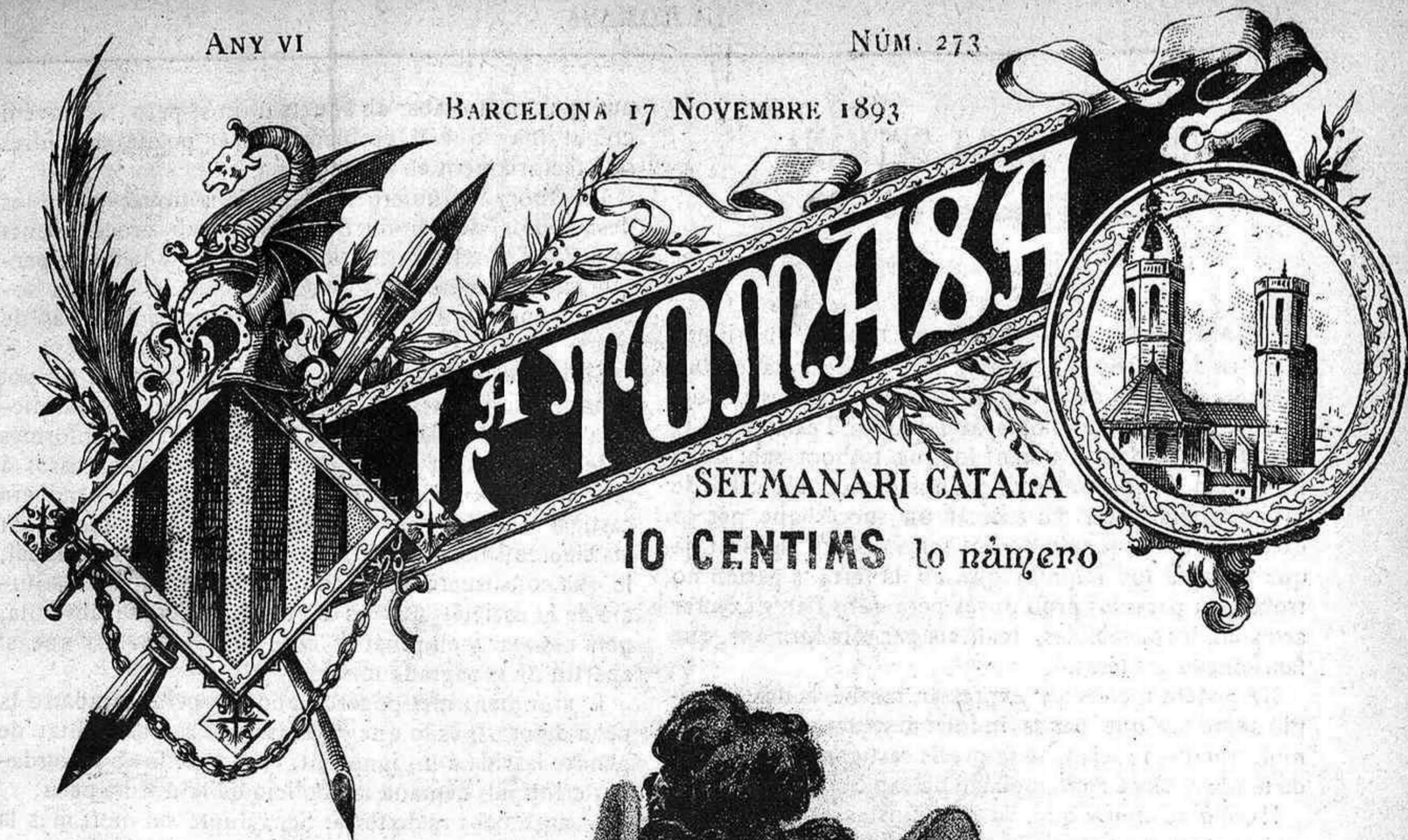

ANY VI

NÚM. 273

BARCELONA 17 NOVEMBRE 1893

¿Qui diria qu' aquesta es,
no una opulenta senyora,
sino una pentinadora
del carrer de Picalqués?

CRÓNICA DE LA SETMANA

Ns abstindrem, després d'haver relatat, ab riquesa de detalls la premsa tota d'aquesta ciutat, l'abominable fet de la explosió d'una bomba llençada per má criminal á la platea del Gran Teatro del Liceo, de consignar novament lo que tothom sab; pero no podém menos qu'unir la nostra veu als crits de justa indignació qu'ha aixecat un succés que per lo excesivament asquerós no pot ser ab acert calificat, ja que en tots los idiomas que en la terra 's parlan no trobariam paraulas prou duras pera senyalar y execrar actes tan inconcebibles, realisats per sers humans, que fan bonas á las féras.

No podém menos qu'expressar, també, la nostra opinió sobre fets que per sa indole destructora y per lo molt que menudejan, se fa precís castigar sense pérdua de temps y sense contemplació de cap classe.

Havém de creure que 'ls anarquistas al convertirse en assessins, persegueixen un fi, puig de lo contrari sos assassinats foren efecte d'enagenació mental y no es possible que 'ls orats s'uneixin, com fan los anarquistas pera portar á cap sa obra destructora.

Lo cervell lo tenen ben seré, sa sang freda ho demostra; lo que se 'ls cria dur y negre, si es que en tenen, es lo cor que resta impassible á totas las demostracions de carinyo.

Desconeixém la seva organisió intima; pero 'ls seus actes de destrucció revelan, que trassan ab serenitat los seus plans, que meditan, suspesan y comprenen l'alcans de la seva obra.

No poden alegar precipitació ni ignorancia; saben perfectament lo que fan y pot y deu exigirsels tota la responsabilitat que enclouhen los seus actes.

Se proposan destruir la societat y no deu aquesta permetre lo seu aniquilament per un número insignificant d'individuos que diuhen perteneixe á ella.

Y lo mes inconcebible es que, segóns 'sembla, volen destruirla per regenerarla; sistema tan descabellat com pernicios, y d'èxit clarament impossible.

Sabém tots de sobras, que existeixen en aquest mon de miserias, milers y milers de tirans, que son los parásits que entorpeixen lo funcionament del organisme social ¿pero qué diriam del pagés que pera arrancar la mala herba del seus camps, los arrasés completament?

¿Qué diriam del metje que per acabar ab los dolors d'un malalt, li clavés un cop de llanseta al mitj del cor?

Es cert que 'l pagés hauria lograt destruir la mala herba; pero 'l remey per ell adoptat resultaria pitjor que la malaltia.

Es vritat qu'haurian terminat los dolors del pacient; pero també ho es qu'hauria deixat d'existir.

Aniquilar una tirania ab un'altra tirania d'efectes mes desastrosos, no pot considerarse ara ni may com un remey ni com un calmant sisquera, sinó com una complicació mortal de la enfermetat.

Sempre, pero sempre, havém sortit, á mida de las nostras petitas forsas, en defensa de las classes necessitadas en contra dels explotadors y tirans, y hem estat convensuts de la conveniencia d'adoptar un remey

enérgich pera acabar ab aquets últims; pero no havém cregut may que 'l problema social pogués resoldres satisfactoriament ab rius de sang.

La rahò y 'l número s'imposan sempre, quan los desheredats del mon se presentan ab procediments sans y se fan retractaris á tot servilisme y baixesa, perque allavors son ells los que componen la sagrada societat y poden dictar lleys sense recorre á midas de mort.

Si 'l castich dels tirans, prenentlos la vida no pot satisfernos, per mes que siga la societat en pes qui dicti la seva sentència de mort, no podém estar conformes y devém demanar l'aplicació de correctius efficassos á la infima, á la insignificant part de la societat que pera castigar als tirans se converteix en tirana, confonent als elements bons ab los dolents y destruintlos per igual; lo que constitueix un atach directe contra la constitució de la societat, qu'es la única soberana absoluta, pera castigar y eliminar d'ella, als individuos que s'apartin de sa sagrada missió.

L'argument mes poderós aportat pera combatre la pena de mort, es lo que fixantse ab la possibilitat de pendre la vida á un ignocent, confonentlo ab lo verdaer criminal, demana la abolició de la última pena.

L'argument es de forsa: Sens dupte val molt mes la vida d'un ignocent que la de tots los criminals.

Ha de mereixe, donchs, l'execració de las personas honradas, lo sistema adoptat per los anarquistas, y totas ellas deuen unirse pera defensarse y aniquilar al que 'ls atacan lo dret mes natural, qu'es lo dret á la vida.

Los anarquistas, no van ab lo progrés; emplean lo sistema mes absolut y retrógrado.

Pera aterrar als poderosos passan per demunt de tot. Volen conquistar l'ordre per medi del desordre y la mort.

Allá ahont veuhen una massa de carn humana, llen-san los seus explosius, ¡y caigui qui caigui!

No significa res pera ells que morin los bons y pujan salvarse los dolents; la qüestió es sembrar lo pánich y 'l terror, pera que 'ls últims entonin lo *mea culpa*.

Per ells la mort d'uns quants individuos, es un petit sacrifici de la Humanitat pera lograr son perfecte funcionament.

Per mes que 'l medi es abominable, suposém qu'es acceptat com á bó!

¿Qué logriariam?

Agravar, com hem dit avants, la malaltia social; exacerbar los odis de classes corre ab pas accelerat á la ruina.

Los rics guardarian los seus capitals y s'abstindrian d'assistir á funcions públicas ahont perillés la seva vida; lo que portaria la miseria.

Després de las deplorables conseqüencias produhidas de moment per la bomba llençada á la platea del Liceo, ha vingut la miseria de dos ó tres centas familias que en aquest teatro se guanyavan la subsistencia, los altres colisseus s'en han ressentit ostensiblement, y 'ls establiments de comers sentirán á no tardar los seus terribles efectes.

¿Qué dirian los anarquistas, si tots los que no som de la seva comunió, que som los mes, ab l'únich fi de conservar la vida que 'ns volen pendre, quan estessin reunits llenssim bombas contra ells, matant á las sevas donas y als seus fills, que, sense compendre pot ser las ideas dels seus esposos y pares, se trobes-

sin á la reunió?

Sembla qu' haurian de tronar contra 'ls que tal fessin; per mes que d' aquell instant, poguessin considerar als matadors com á dignes defensors de la seva causa.

Calculin, donchs, que 'ls tirans poden tenir y tenen esposas y fills bons, y qu' es l' arbitrariedad mes gran y la mes abominable infamia fer pagar á n' aquets las culpas dels altres.

De lo dit se drespren, que no convenen prossélits al anarquisme, perque acabariam per destrossarnos los uns altres com cans rabiosos.

¿Qué 's proposan donchs los anarquistas?

Els s' ho sabrán; pero bó es qu' estigui tothom previngut.

Pensém tots que 'ls seus fets poden fernos perdre la llibertat que van conquistar los nostres pares al peu de las barricadas, puig no fora estrany qu' ab l' excusa de castigar l' anarquisme, cayguessim baix lo domini d' un Govern absolut.

Son molts ja 'ls que s' hi avindrian, mentres se 'ls defensés dels atachs dels anarquistas.

¿Allavors si que podriam dir qu' es pitjor lo remey que la malaltia!

Y qui sab si...

LLICENCIAT VIDRIERAS.

A VOSTÉ

Éra un any aqueix Novembre,
que sempre vaig á la cassa
del periódich LA TOMASA,
puig m' alegra son humor
y he pensat moltes vegadas,
ja que m' agrada l' escriure,
que si no se 'n ha de riure
li faré algun vers d' amor...

No á vosté, no soch tan tonto;
no m' agrada carn tan fluixa;
si no hi ha una bona cuixa
y un aquello ¡vaya un gust!
jo ho hi dit pel consonant
puig que res mes me venia,
y escribint, tan sols temia
que 'm dongués un fort disgust.

Puig he pensat, y no es broma,
demanar á LA TOMASA,
si 'm vol des d' ara á sa casa
á l' istil de rellogat,

Si li agrado 'm diu que si,
del contrari, 'm desenganya,
puig si veu que no tinch manya,
'm diu que no y s' ha acabat.

UN DEL BRUGH.

ACUDIT

Un pare va dir al seu fill:

—Pepet, ¿Qué vols esser?

—Jol.. dels que fan almanachs.

—¿Per qué?

—Per fer que tots los días sigan de festa.

La Margarida

SONET

LA Margarida es una castanye
que col-locada cada any la torrado
frente mateix 'hont visch y que á tot' ho
va de gent á comprarhi, gran file
Sols m' estranya una cosa en gran mane
y es que quan ja té la venta fo
la veureu vestideta de senyo
sola per los carrers, fent la trone
Un cop li vareig dir: sab que m' apu
y 'm dona una tristesa de prime
'l no sebre per qué sentne solte
surt sola pels carrers;—Pobre criatu
va respondrem,—veurá... anit s' espe
y si ho vol sapiguer, me ve al darre

RA

J. TARRÉ Y R.

LOS BARCOS FANTASMAS

Lo toparse ab un d' aquets cascos desmantelats per los huracans y abandonats á la voluntat de las corrents oceánicas, es un dels mes terribles accident que poden ocorrerli al marí en alta mar.

Y no 's vagi á creurer que aquestos *barcos fantasmas*, com los anomenan la gent de mar, sigan gayre escassos, pus desde 1887 á 1891, se n' han vist mes de sis cents, ja abandonats per incendi, ja per efecte de temporals y altrás mil causas diversas, que obligan á las tripulacions á abandonarlos.

Desde aquell moment, lo *barco fantasma* divaga per las solitarias planurias del mar, ja impelit dolsament per lo buf de la brisa, ja furiosament assotat per l' huracá fentlo saltar sobre montanyas d' espuma ab marxa vertiginosa, imponent y magestuós sent un terrible perill per los barcos á qual derroterro s' atravesa, havent causat moltes vegadas lo *barco fantasma* la perdua d' alguna confiada nau que navegava no confiant trovar en son cami l' imensa mole, qual xoque l' havia de tirar á pico.

Un dels mes temibles d' aquets barcos errants es un navio de grans dimensions (1,500 toneladas) sortit de Laguna (Mexich) en lo mes de Mars de 1891 carregat de ceba. Després de ser desmantelat per un terrible Nordest, la tripulació va veurers obligada á abandonarlo, y ja ha sigut vist 27 vegadas per los grans trasatlántichs que fugen d' ell ab verdader terror.

En la actualitat 's trova en lo Gulf-Stream havent sigut infructuosas quantas tentativas s' han fet pera darli cassa.

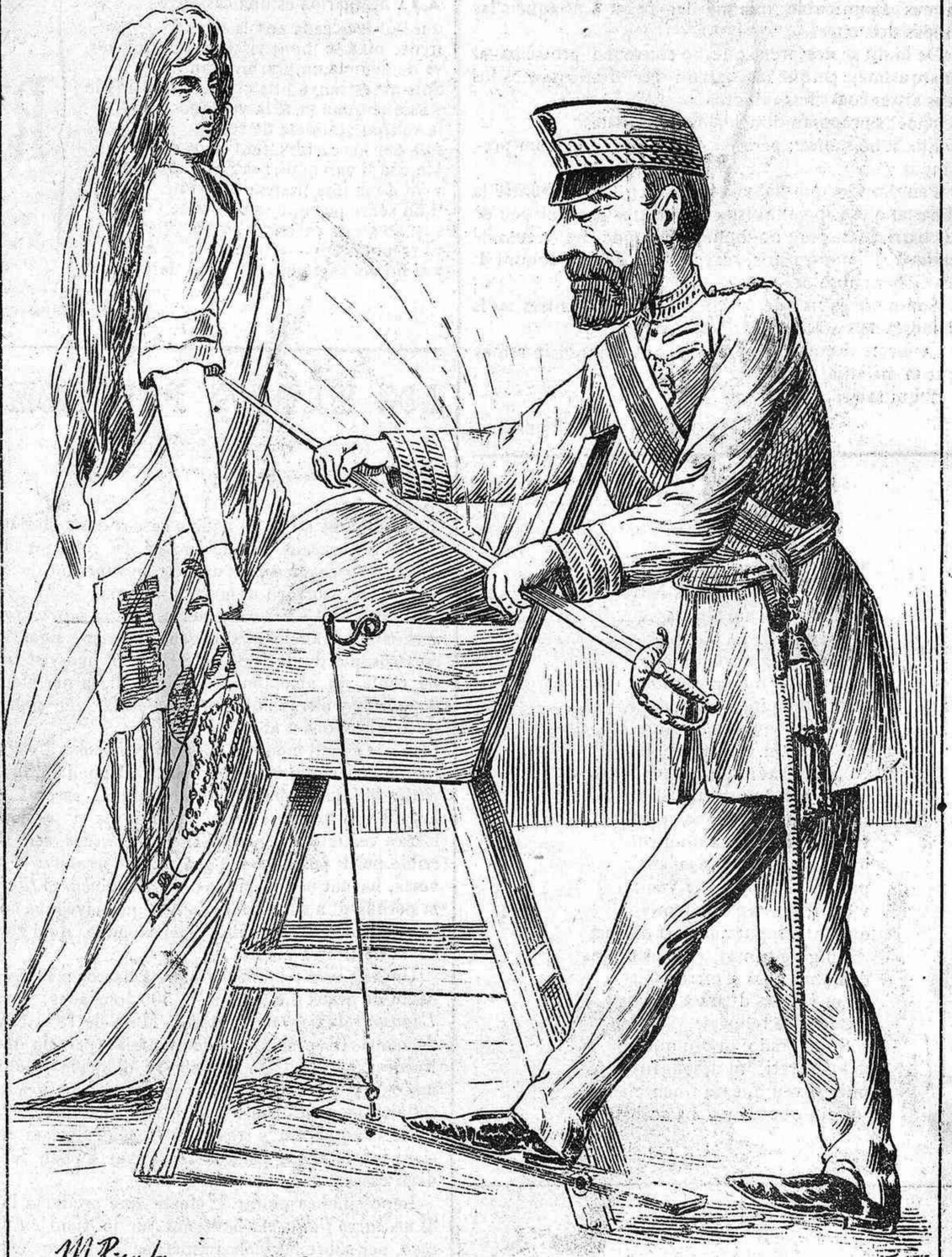
Impossible es pintar l' efecte que produeix la vista d' un *barco fantasma* navegant ab lo timo en banda, cego, per sobre las blabas espatllas del inmens oceá.

Per la traducció

PEPET DEL HORT.

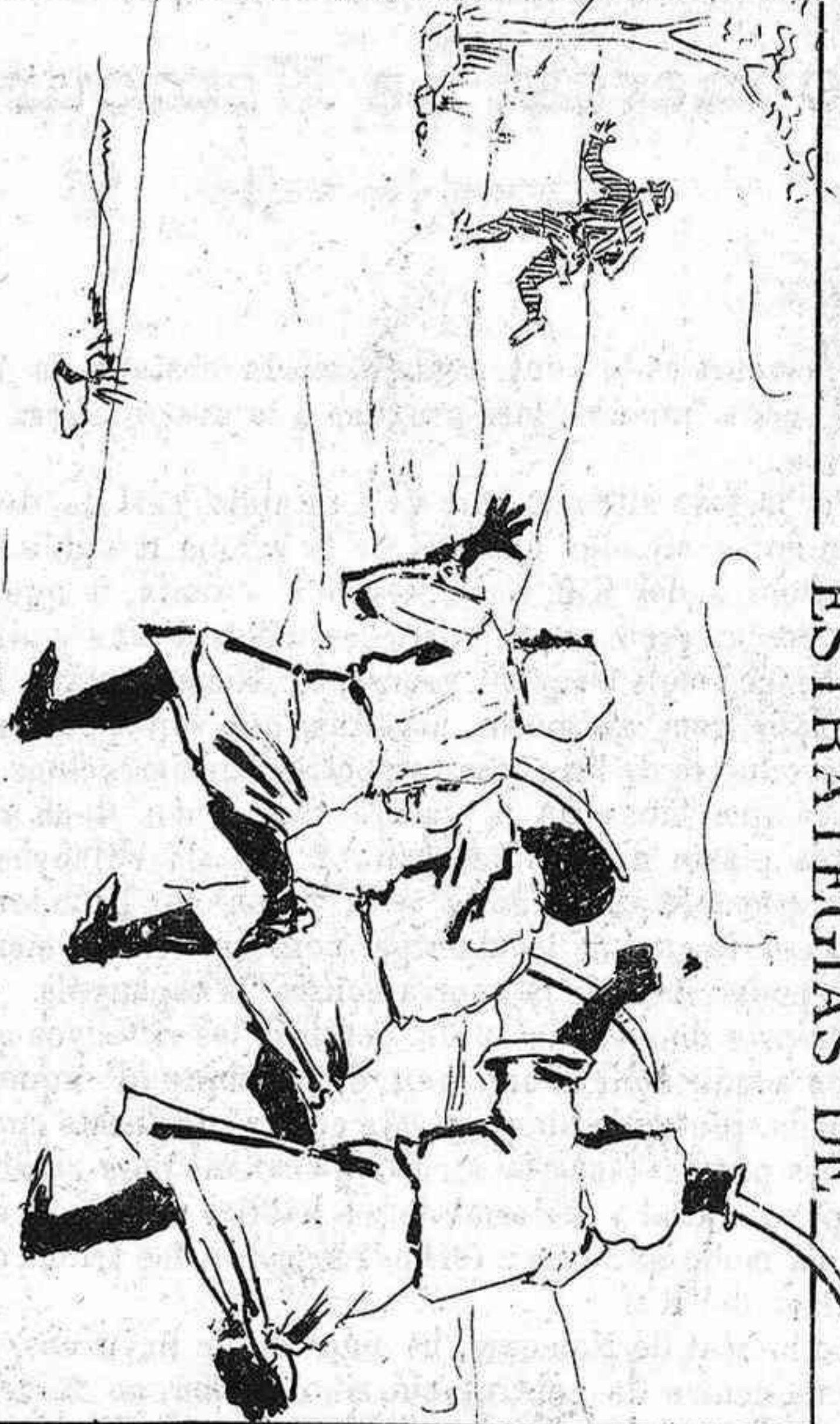
PREPARATIUS

M. Prats 93

— Qu' hem de fer? — Que 't vols passar la vida esmo-
lant?
— Com que no ha servit gayre, costa ferli treurer tall.

ESTRATEGIAS DE LA GUERRA

1 —Jamalajál No 'ns escapará

2 —Jamalajil Ja l' acabém de teni.

3 —Jamalajó! 'Qu' ha fet aquest minyó!

4 —De tots tres n' haig de fer cap y pola.

Lo mercat de Nemours

Nemours es lo punt avansat en la costa de la Argelia francesa, mes pròxima á la nostra plassa de Melilla.

Per la seva situació, que ve á establir casi la divisió entre aquella possessió de la veïna República y la comarca del Riff, hont Melilla s' assenta, fa que hi haja comunicació activa entre las tribus d' una y altra regió; sent molt frequent veurer en Nemour, tant als riffenyos com als moros argelins, que van á portarhi los productes de las sevas respectivas demarcacions.

Las operacions de la guerra que tenen lloch á la nostra plassa de Melilla, han obligat als riffenyos á concórrer mes del regular á la plassa de la colonia francesa, la qual ne treuhen per consecuenca elements pera poder sostenir la guerra contra 'ls espanyols.

Despres del fet del 2 de octubre, los riffenyos que varen acudir á Nemours, van dar compte d' aquella jornada, pintantla ab exagerats colors aumentats encara mes per la fantasia africana, acabant pera recabar l' apoyo moral y material de las kábilas argelinas, del mateix modo que varen ferho respecte á las tribus del interior del Riff.

Lo mercat de Nemours, ha sigut desde llavorans, no sols un centre de contratació, sino també un terreno d' operacions de propaganda belicosa, utilisat pels riffenyos, los quals davan fàcilment compte dels seus plans y propositos, entre 'ls que figuravan, favorescut per lo fanatisme marroch, lo d' apoderarse de la plassa de Melilla.

En los primers moments, algunas tribus varen mostrar-se inclinadas á compartir la sort dels riffenyos, pero, pera decidir respecte de la seva actitud, varen celebrar una assemblea, en la qual varen resoldrer no associarse al mohiment iniciat per las quatre kábilas que forman la comunitat de *Quedalla*, y que son las de *Mezquita*, *Mazuza*, *Frajana* y *Benisicar*.

Contavan aquestas, á pesar de tot, ab las simpatías de la generalitat de las kábilas, pero res mes que simpatías, havent tingut que reduirse en ells mateixos, per que las del interior y las argelinas, no considerant prudent declarar-se en lluyta oberta contra Espanya, los deixavan tancats dintre de sos propis elements.

Lo desgraciat succés que va privar de la vida al general Margallo, va envalen'onar als riffenyos, los quals varen portar á Nemours, per una part, y per l' altre a Tánger, la noticia del per ells faust aconteixement, revestintlo de proporcions que los presentava á la imaginació dels seus compatriotas com héroes triufants sobre lo poderós exercit del cristians.

Aixó feu que, rasses guerreras é impresionables, desser per últim ajuda al seus germans, gracias á lo qual, varen poder formar devant de Melilla, un cos d' exercit de 35,000 infants y 15,000 ginets curtits en la guerra pedestre, armats la major part, de fusells Remington, d' iguals condicions que los utilisats per las nostras tropas.

DECLARACIÓ

*Al llauner mes sandunguero
que existeix al mundo entero.*

PRENDA de mi curesón;
como no t' puedo olvidarte,
mi hemor voy á declararte
aunque t' causi admiración.

Que te astimo de debó
no lo dudis mono mio,
saps que de ti may me rio.
Deu me n' reguart; eso nó.

Desde l' instante que vi,
del teu talle la arrogancia,
del teu cuerpo la elegancia,
no se lo que pasa en mi.

Que no duermo, ni descanso,
ni como may, ni travallo,
ni canto, ni rich, ni ballo,
ni leyo ningun romanso.

Mi pensament solo en ti
está ocupat noche y día,
recordant ta fesomia
que tanto m' hace patí.

Mientras tapas agujeros
al cul de las regadoras,
he pesado muchas horas,
y á besas *dias enteros*

contemplant entusiasmada
tu hermosura que no es poca,
un pam abierta la boca
y fica en ti mi mirada.

Y estando en esta postura,
me suelen vení intenciones
de comérteme á petones
com si fueras confitura.

Mas me detiene una cosa
que ben mirat no es cap tara;
y es, com tens sucia la cara,
me pondrias horrorosa.

Tampoco me da cap pena
aunque seyas corobado,
pues esto deixa aprobado
que ho tiras todo á la esquena.

Haré punto final; pues
tengo en el fuego munchetas,
y s' tornarian pastetas
si tardaba mucho mes.

Por Dios, pronto determina
tu firme resolución.

Adeu, capricho. Pardon
por este abuso. Angelina.

Per la c pia.

QUIMÉT BORRELL.

Pensaments

—Papá, que volen dir las tres esses que 's posan a cap-de-vall de las cartas?

—*Sempre, serás salvatje.*

—Ja he vist que l' han nombrat secretari de la *Asociació protectora d' animals*; vosté ho arreplega tot.

—Ah... si... he haig de mirar pels meus fills.

Exàmen

S estava examinant á un aprenent de capellá molt aixurit, y volent l' examinador apurarlo, vap reguntarli: ¿A quina edad va venir Jesucrist al mon?

—Hi ha varias opinions, va respondrer lo xicot sense inmutarse; alguns diuen que tenia dos anys; altres, cinch; altres, vuyt; y fias hi ha opinions de que va venir de vint.

—Y d' hont ho has tret aixó?

—D' una casa de Jesuitas, va respondrer l' examinat.

—¿De jesuitas? va anyadir l' altre, extranyat.

—Sí, senyor, sí, de jesuitas. Fa algun temps que hi vaig ser á visitarlos y entre altrás cosas varen ensenyarme lo seller, que per cert, estava ben provehit de tota classe de xarel·los.

—Bé—y á que vé á treurer nas aixó?

—¿A qué?—A que en totas las bótas hi havia lletres, y en uns s' hi llegia: Jesús—vino de dos años. Jesús—vino de cuatro años. Jesús—vino de veinte años y aisis suxecivament, per lo qual 'm vaig convences que sobre la vinguda de Jesucristh, hi havia molts y diferents parers.

L' examinador va aprobar al esquilat xicot ab nota de sobressalient.

DEL MEU CALAIX

Al meu amich volgut E. COLL.

A solas ab la Maria
A cartas un jorn jugava;
Jo tallava, ella sortia,
Per demunt las repartia;
Y vaig senti qu' exclamava,
Cremada d' indignació
Perque va perdre: (atenció
Qu' es cosa del meu calaix):
—Si m' haguessis dat per baix
M' haurias donat mes bó.

Grans llibretas fullejant,
Tenint un munt de papé
L' Antonin al seu devant,
Va dir á Coll, boy cridant:
—Tú quants centimetros té
Un peu?—Després d' una estona
Coll recordant aquest tema
Va respondre ab molta flemma:
—Això segons la persona.—

AMADEO PUNSODA.

ACUDIT

Recepta per tallarse 'ls ulls de poll;
S' untan ab formatje y 's deixan los peus fora del llit.
Las ratas 's cuidan del demés.

A UN

Fa temps qu' aguantas la ca-
Y aixó, la vritat me empi-
Jo crech que no hi ha en lo ma-
Un xicot de tanta tri-

PA

Estrany me sembla amich Pa-
Que comportis aqueix mi-
Puig sent com ets un xich ma-
De cap manera m' ho expli-

GO

Del tén clá talent espe-
T' esmenarás sens repa-
No fassis més lo hole-
Qú' á la edat teva, es molt ra-

RO

Mira que 't surt á la clos-
Que si avuy dia no 't pi-
Aprétant un poch la ros-
Ja 't quedarà ben boni-

GA

LLARCH.

Problema matemátich

ADEU Ramón?

—Ay, dispensa,
no m' en adonava, Blay.
Escolta, vens á proposit
puig sabent que sabs en gran
matemáticas, un compte
si tú vols m' aclararás.

—Mentres no siga difícil?
—Senzillissim, no n' hi ha
de mes clar...

—Aveyam, digas,
ja t' escolto; pots parlar.
—'L problema que vull dirte,
es 'l següent:

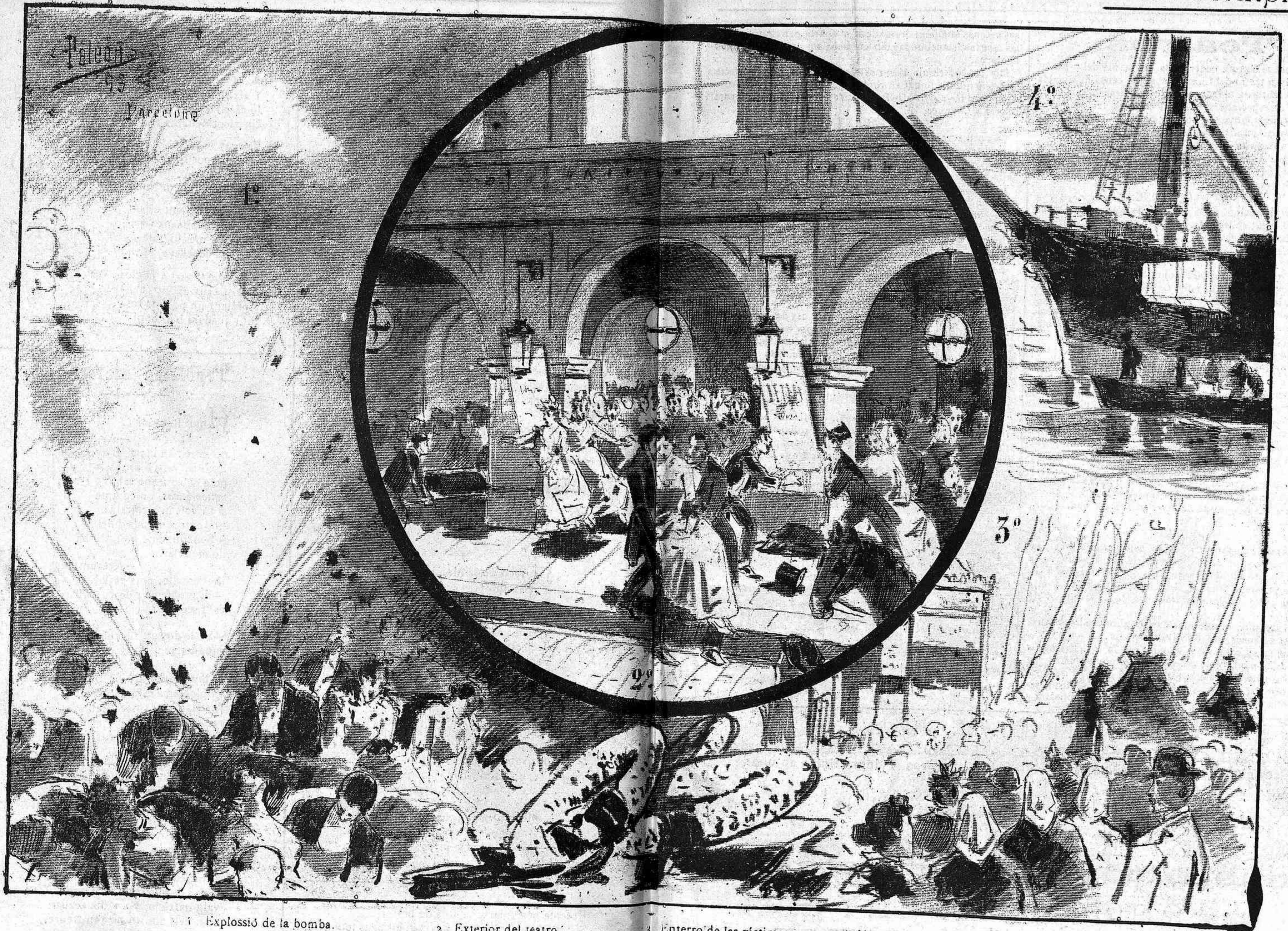
—Aveyám...
—Si de dos un ne vol treure,
¿quants ne quedan..?

—¡Aja, ja!
¿Home, penso que te 'n burlas?
El poblema está ben clar,
per aixó, no 's necesitan
matemáticas, ni tal.
Si acás de dos ne treus un
un te 'n queda?

—Es un engany;
y 't treuré claras las probas
que la rahó 'm donaran.
—No potser, Ramón, t' enganyas!
—Ets tú, noy, qui vá enganyat,
ó si nó, escolta ab cuydado
y ab la proba, jutjarás.

«'L pare meu y la mare
eran dos, se van casar;
al cap d' uns catorze mesos,
vaig naixe jo; y... s' ha acabat;
com dels dos un ne van treure,
en lloch d' un, tres hem quedat.

BERNABÉ LLORENS.

1 Explosió de la bomba.

2 Exterior del teatro.

3 Enterró de las víctimas.

4 Cadáver de la senyoreta Damerini.

Teatros

La criminal catástrofe ocorreguda en la nit del 7 passat en nostre Gran teatro del Liceo, ha sigut causa de que los teatros se resentissin de un modo tan extraordinari en la asistencia de espectadors, que las mes de las empresas s' han determinat á tancar lo teatro, hasta que lo terror que s' ha apoderat del públich hagi desaparegut per complert, per lo tant, pocas son las novetats ocorregudas en lo interregno que ha mediat desde nostra última revista; pero ab tot, ne dirém quatre parolas, á fi de posar al corrent á nostres apreciats lectors.

CIRCO BARCELONÉS

L' haversé fixat á un ral la entrada, fa que solament se vegés concorregut de las galerías altas, per lo tant, diumenge á la nit *sin encomendarse á Dios ni al Diablo*, se dongué la última representació á cárrech de la empresa de D. Pedro Pagan.

Dissapte pròxim, se tornarà á obrir ab la mateixa companyia que actuava en lo incendiad *Grand Concert des Varietés*, per lo que, lo algun temps *Teatro de la Opera*, serà *café chantant*, ahont se hi donarán tota clase d' espectacles, aixó es, *pantomima, couplets francesos, sarsuela espanyola, quadrilles, etc.*, etc.

Es lo que dirá lo propietari:

Mes val *xó que arri*.

ROMEA

L' aconiteixement de la setmana, ha sigut l' estreno en aquest teatro, de la immortal obra de don Joseph Echegaray *Mariana*, qual protagonista fou desempenyada per la primera actriu donya Carme Parreño ab notabilissim acert, distingintse per altra part los senyors Labasuda, Bonaplata, Santolaria y tots quants artistes prengueren part en la execució.

Lo teló de boca tingué que aixecarse al final de cada acte, y repetidas vegadas al acabarse la representació.

Segueixen los ensajos de *La mare de Deu del mont y Carlos I*.

NOVETATS

Lo quadret de costums *Crieu fills*, estrenat lo dijous passat, va ser del agrado de la concurrència per la abundancia de xistes y per lo acertat desempenyo que varen donar á sos respectius papers la senyora Palá, senyoretas Sala, Morera y Caparró y los senyors Colomer, Daroqui, Virgili y Fernández.

En las succesivas representacions, lo públich ha confirmat ab sos aplausos, lo fallo del primer dia.

Llástima ha sigut en gran manera, que lo melodrama *La plegaria de los naufragos*, s' hagi resucitat en moments tan calamitosos pera los teatros, puig á haver sigut en circunstancias normals, creyem que hauría donat gaandiosos resultats, puig son argument ab tot y ser interessantíssim y

sas escenas altament dramáticas, s' aparta per complert de las escenas tremebundas tan en boga en los melodramas moderns.

Molt ha contribuít á son extraordinari éxit, la perfecta execusió que ha lograt en conjunt, distingintse molt particularment las senyoretas Santonchi y Sala y los senyors Borrás y Colomer.

CATALUNYA

La poch acreditada firma de Perrin y Palacios, s' ha acabat de justificá, ab *El Cornetilla*, que desprovista de ingeni y xistes, ha fet que quedés la obra poch menos que enterrada lo primer dia.

La música, á pesar de portar la marca del mestre Marqués, no ha lograt despertar lo mes petit entusiasme; aixis es que encare exerceix de *czar*, emperador, sultan, favorito, etcétera, etc; lo sens rival *Duo de la Africana*.

En ensaig hi ha *La Indiana*, Veurém quin só tocará.

GRANVIA (abans CALVO-VICO)

Equivocadament diguerem la setmana passada que *La nana* havia sigut escrita espresament pera la Sra. Mena y com nos agrada donar al *Cesar* lo que li perteneix, 'ns apresurém á retificarho exclamant *mea culpa*.

Dita obra resultá ser una perfecte parodia del drama *Mariana* y tant per sos moltíssims xistes, si be alguns carregats de pebre, com per l' acert en parodiar las principals escenas del drama esmentat, feren que *La nana* obtingués lo mes complert éxit havent sigut cridat en escena son autor lo Sr Rovira y Serra.

En lo desempenyo hi sobresurtí la Srta. Llorente y lo Sr. Llibre.

El bisabuelo ó la familia Fauvel ab dir que es d' *Enerry* queda fet lo millor elogi y per si no fos suficient anyadirém qu' es arreglat per lo Sr. Vidal y Valenciano, per lo tant 'ns creyém poguer reservar tots los elogis á que se fan mereixedors, aixis com també en la perfecta execusió que en lo protagonista doná lo Sr. Tutau.

Pera aquesta setmana s' anuncia *Nora* obra de Ibsen arreglada á la escena catalana.

CIRCO ECUESTRE BARCELONÉS

Molt n' esperansava la empresa d' aquest teatro, del aposit *A Melilla* pero á jutjar per son éxit, lo públich se cansá y aquellas notas patrióticas no lograren treurel del ensopiment á que lo havia deixat.

La obra es un compendi de escenas que s' han vist estampadas aquestos dias en los periódichs y que lo senyor Guerra, autor del llibre, ha trasplantat en un escenari, fent que lo senyor Mangiagalli las posés en *solfas* pera aixis ferlas mes armoniosas.

També en ella hi han lluhit sas gracias pantorrillescas los cos coreográfich, que casi resultá l' héroe de la festa.

UN CÒMICH RETIRAT.

GRAN REBAIXA DE PREUS

en los **TALONARIS PERA APUNTACIONES** del proximo sorteig de Nadal, magnificament litografiats é impresos á dugas tintas ab una alegoria de la Fortuna.

Los de 100 fulls á. 80 centims.

« « 50 « á. 50 «

« « 25 « á. 25 «

En la Litografia barcelonesa

DE

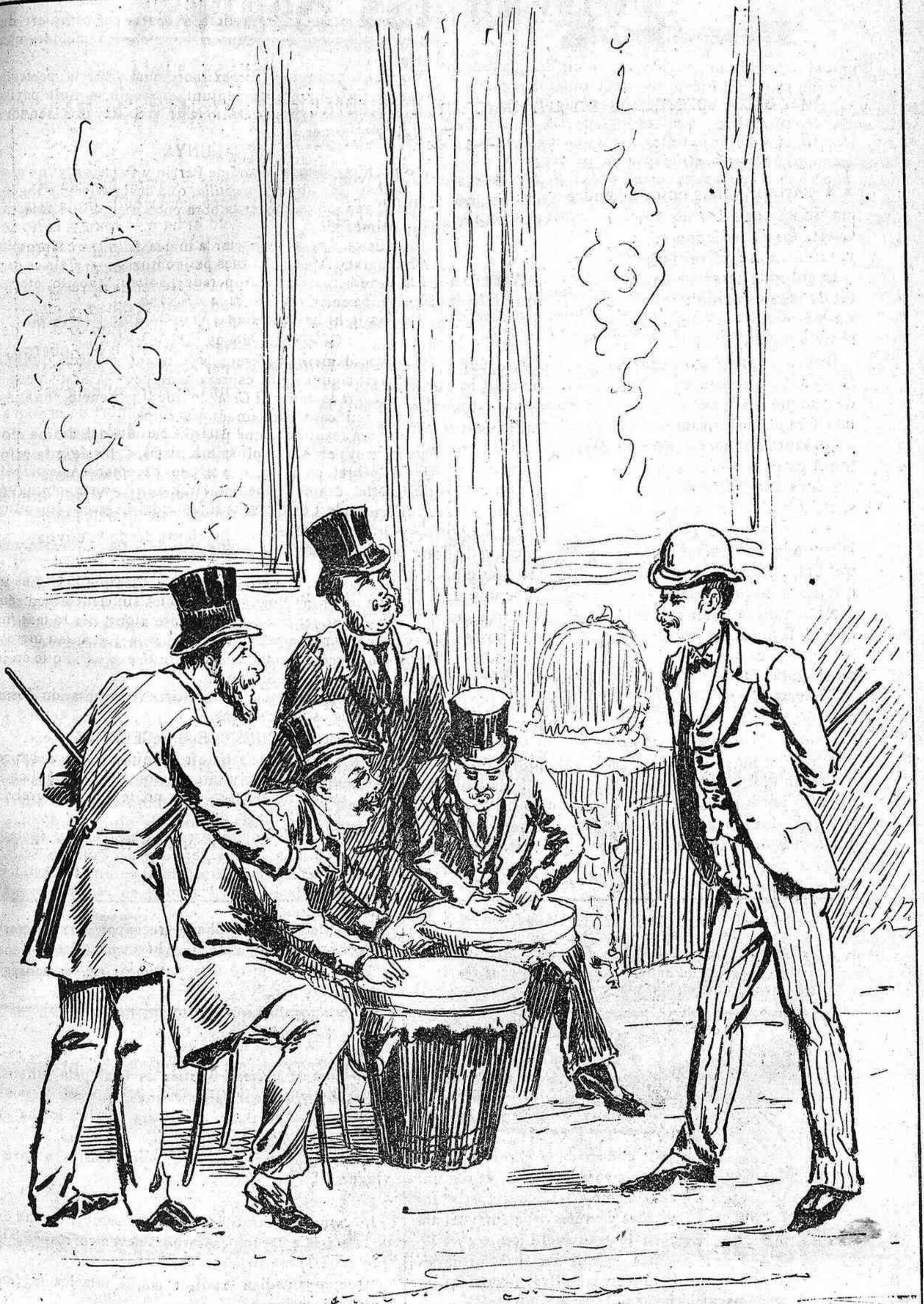
RAMÓN ESTANY

5, SAINT RAMON 5.-BARCELONA

Principals kioscos y librerias.

Als corresponsals de **LA TOMASA** se 'ls concedirá lo desquento acostumat.

PREPARATIUS

— Qué feu aquí noys?
— Calla, son incubadoras de vots; ni ténim 'ls ous.

Viscan las Sogras!

SENSE LEMA.

(Versos premiats en un Certamen celebrat al bell mitj de la Rambla)

L'any que vareig entrá á gendre
era un any dels de *traspás*,
Casat, vareig tenir sogra;
y, tenintne,.. ¡are ve 'l cas!

Ja antes de casarm', havia
dit de las sogras molt mal;
no més perqu' 'l dir mal d' ellas
sembla lógich, natural.

Donchs, vareig acomodarme
ab lo concepte format
de que ma sogra sería
una fera al meu costat.

-«¿Viure ab sogra?(entre mi deya)
¡quin patir, pobre de mí!»—
Ho deya antes de probarho;
sense saberho; es que sí.

Passats tant sols quinze días,
la sogra ja 'm va semblar
qu' era,.. com las altrás sogras;
que no 's podia aguantar.

'M semblava tafañera,
que no feya rés de bó,
mal-génit, cridayra, lletja,
sense solta,.. ¡qué sé jo!

Tal vegada era una sogra
com no n' hi havia cap més,..
¡Tot lo que volgueu! Jo 'm creya
que ho feya tot al revés.

Era un cástich ¡En sentintla,
jo ja 'm posava nerviós,..
¡Ab quin desitj esperava
que *toqués* de casa 'l *dos!*

Per altra part, no 's figurin

qu' estés sense fer rés may;
es dir; feya de minyona;
era un descans,.. ¡Aixó ray!

* *

Are bé; morí la pobra
(que Déu la tinga en lo cel)
que ¡ay! encara no haviam
passat la lluna de mel.

Creyéume; d' ensá qu' es morta
he patit lo que sab Deu;
perque d' ensá qu' ella falta,
tot passa per compte meu.

Ja m' entendreu; la mesada
tenir *servey* no 'ns permet.
y com que la dona cria,
faig de criada,.. ¡Ben net!

Ay, senyor! Que jo faig feynas
que son de dona, ho se prou.
¡Rentar plats y fer la teca
y escombrar?.. No 'm ve de nou.

Acabés aqui ma tasca,
com aquell,.. Pro, cada jorn
no tinch més remey que anarme 'n
ab lo cistell cap al Born.

Frego 'ls vidres moltas tardes;
passo bugada 'ls dilluns;
y si se 'm descús la roba,
jo mateix m' hi dono 'ls punts.

Fregint peix, bullint patatas,
no hi veig sovint de cap ull;
perque jo també 'm fregeixo
d' angúnia, y 'l cap m' bull.

Deixo apart moltas *mecánicas*

que dirías no m' está bé;
pró, com que la dona cria,
no hi ha més rémey; ja ho sé.

Y lo que mes 'm carrega
es, á las nits, de precís,
haver de fer de ninyera
ab calsetets dlnre 'l pis.

Ja os dich que, com hi ha re-Ju-
fá temps estich ben guarnit: (das,
per estar ben servit, are,
fins ¡es clar! m' haig de fé 'l llit.

¡Veyéu la mort de la sogra
quants mal-de-caps m' ha portat!
¡Quants cops, tot fent la pilota,
á la sogra l' he anyorat!

¡Quants días, triant monjetas,
tot sol, aprop dels fogons,
he elevat desde la cuyna
á n' ella mas oracións!

En fi; de ensá qu' ella es morta
estich tant aburrit, tant,..
que potse algun día 'm tiri
de cap á l' olla més gran.

* *

Gendres, 'ls que aneu á mesos;
fills polítichs que 'm sentiú:

'ls que no teniu minyona;
'ls que sols feu lo *viu-viu*;

tinguéu paciència ab las sogras,
son mal nom deixeu lo apart;
d' haver de viure sense ellas,
oh gendres, Déu vos 'n guard.

PEPET DEL CARRIL.

L'enterro de la germana de la
tiple senyora Damerini, va ser un'
altra demostració de simpatía en-
vers las víctimas del atentat del dia
7 en lo teatro del Liceo.

Mes de mil personas formavan
la fúnebre comitiva, figuranhi en

gran número los artístas y empleats de tots los nostres
teatros locals.

Al arribar al embarcadero de *La Paz*, la caixa mortuoria

fou colocada en una llanxa de vapor que va portarla a
Calabro, fent rumbo dit barco al poch rato á Florencia.

Veusaquí un altre dels *profitosos fruyts* conseguits pel
criminal atentat.

¡Pobre noya! ¡Quin hospedatge ha trovat en las nostras
llars!

Lo nom de *Macias* ó *Messias* es fatal pels juheus; fa mi
vuyt cents y un pico llarch d' anys, qu' un *Messias* los hi
va posar las peras á cuarto, y ara un altre los ha expulsat
de Melilla.

Y ells que vagin dient que lo *Messias* encare no ha
vingut...

Lo comandant militar de Melilla sembla qu' ha expulsat
de la plassa á dos inglesos que 's deyan corresponsals d' al-
gun diari de la patria dels rossos.

¿Que no 's podian expulsar també tots los *inglesos* resi-
dents á Barcelona?

Es que molts 'ns en alegraríam.

Per la Secció de Vigilancia del Govern civil, nos ha sigut remés lo adjunt ofici:

Las actuales circunstancias aconsejan, se tenga especial cuidado en que no se propaguen ideas y opiniones anarquistas, ni se publiquen más noticias con tal asunto relacionadas, que las que se faciliten por este Gobierno. Espero, pues, confiadamente, que en el periódico de su digna dirección se tendrán en cuenta estas indicaciones, evitándose así el disgusto de tener que exigir responsabilidades, en que de lo contrario incurriría, toda vez que se hallan suspendidas las garantías consignadas en el párrafo 1.º del artículo 13 de la Constitución; advirtiéndole que en lo sucesivo no podrá darse al público el periódico sin que se haya obtenido sellado uno de los ejemplares que se habrán de presentar en la secretaria con la debida anticipación.

Dios guarde á usted muchos años.—Barcelona 11 de noviembre de 1993.—*Ramón Larroca.*

Sr. Director del periódico LA TOMASA.

Qui mes está sufrint las consecuencias del crim del Liceo es la classe obrera.

Moltas son las modistas, costureras y broadoras qu' han sigut despedidas per haberse anulat encárrechs de consideració, y si seguëix lo retraiment als espectacles públichs, molts pares de familia 's veurán aviat sense recursos,

Sempre, quan sol, quan acompanyat, l' últim mono ha de pagar la festa.

Diu un periódich francés, que desde la época de Neron no s' havia registrat cap crim, de la índole del consumat en lo *Gran Teatro del Liceo*, la nit del dimars de la setmana passada.

Segons lo balans últim del Banch d' Espanya, los bitllets han aumentat la friolera de 11 millons y pico.

Donchs que vagin *picant* que algún dia 's foradará.

Diu que Sidi-Mahomet Torres, está disgustat contra los ríffenyos, porque no volen creurer desistint de las sevas intencions bélicas.

¡Ara vegi!...

Fins 'l dissapte ha suspes lo teatro del Tivoli las representacions, pero cobrant los artistas los seus havers; aixó diu molt en favor del senyor Elias.

Todavía no asamos y ya fringamos.

A Llusá de Vall, va tenir que interrompers lo nomenclament d' interventors per haber anat á bolets, y havent sigut, segons informes, un dels gladiadors, nada menos que lo senyor rector del poble.

Encare hi ha capellans guerreros.

D. Carlos de Borbon, diu qu' ha disposat que los cuartos recaudats pera adquirir una corona dedicada á la memoria de la seva dona, 's destinin al hospitals de Melilla.

Despres direu que no mira per Espanya.

¡Pobre home!

Sumament concorregut se vegé 'l festival que diumenge passat doná L' *Associació dels coros de Clavé*, en lo Palau de Bellas Arts, á benefici dels ferits de la guerra d' Africa.

La massa coral, que 's componia de 28 societats de Barcelona y sos encontorns, dirigida pel distingit mestre y director artístich de dita Associació, Sr. Goula (fill), fou molt aplaudida per l' ajust en que cantá las pessas del programa, com també la banda municipal, dirigida per lo Sr. Rodoreda y 'ls órgans eléctrichs pel Sr. Goberna.

Abans de comensar l' últim número del programa, 'l Sr. Benages, corista de una de las societats, manifestá al públich que s' havían recaudat en la taquilla 1424 pessetas, que contant aproximadament unas 400 de gastos, quedavan 1000 pessetas pels soldats que tingan la desgracia de caurer ferits per las balas ríffenyas, de qual resultat ens alegrém, felicitant de passada á quantas personas prengueren part en tan humanitari acte.

Ha mort la Gorritz, artista dramática tan coneguda en Barcelona hont havia treballat moltas vegadas.

Deu l' haja perdonada.

Los inglesos de Gibraltar diu que vigilan molt, porque no se envihin armas á las kábilas ríffenyas.

Aixó si que ho crech. ¡Quins uns ells!... oh y sent tan amichs de 'n Moret...

Telegramas

«Del nostre cable particular»

Madrid, 15. - 8 mati.—Lo Sr. Sagasta ja ha posat un peu á terra; no 's diu si es lo bo ó lo malalt.

MONGETAS.

Madrid, 15.—9 id.—¡N Sagasta ha plorat!

FASOLETS.

Fez, 15.—8 id.—Lo Sultan ha pres l' alcuzeuz á dos jornadas de Melilla: 's conta qu' arribará á las Kábilas un día ó altre.

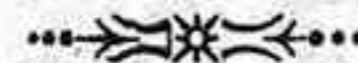
GA-NI-BET.

Fez, 15 —8 id.—Lo sultan ha manat tallar lo cap als *quefes* de las Kábilas que mouhen xibari en lo camp de Melilla; no mes falta que 's cumpleixi lo manament.

AY GUA-LID

LA TOMASA

PERIÓDICH FESTIU, IL-LUSTRAT Y LITERARI

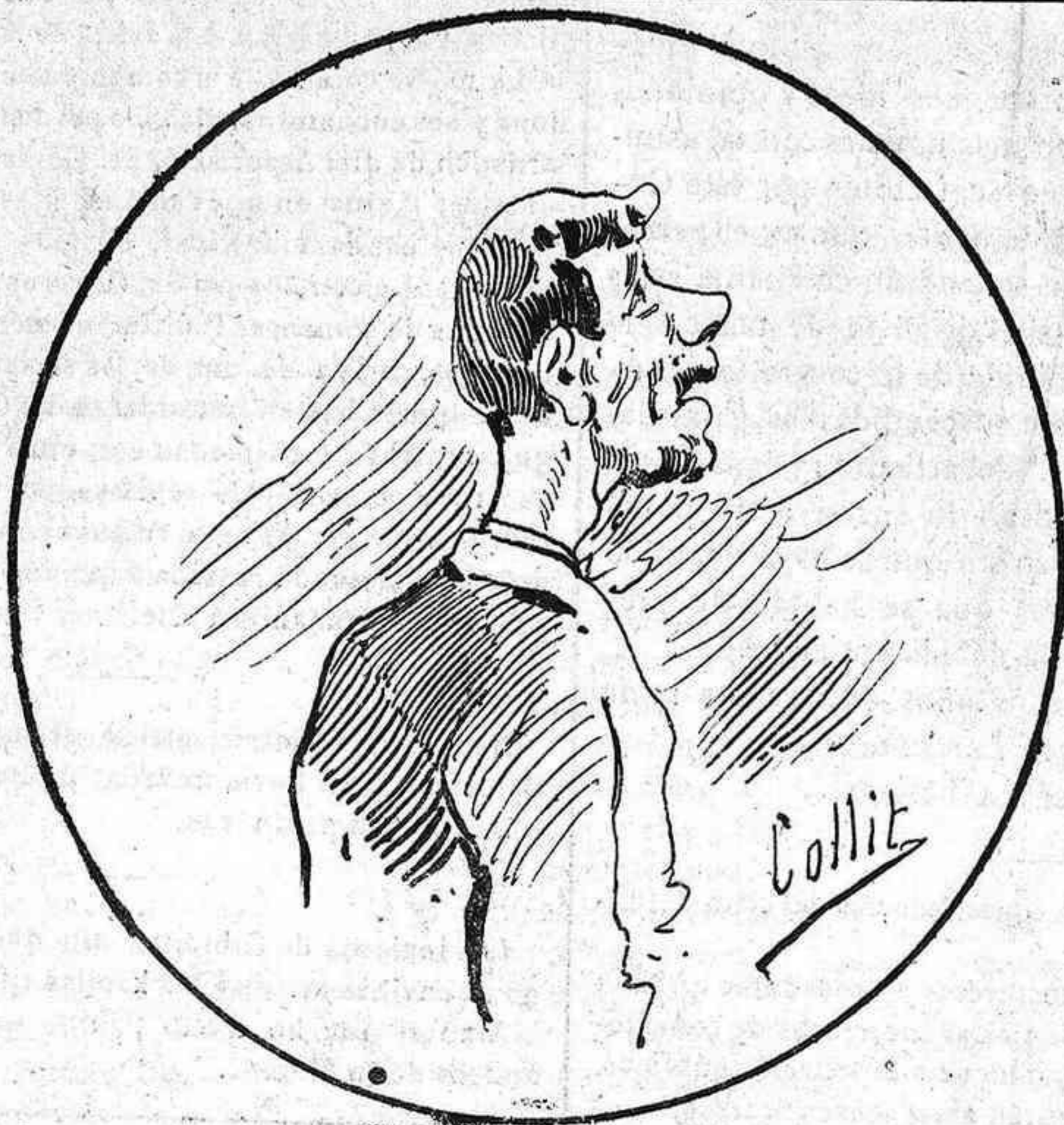

—¡ PREUS DE SUSCRIPCIÓ: ¡—

Espanya y Portugal, trimestre.	1'50 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, id.	2 »
Extranger, id.	2'50 »
Número corrent.	0'10 »
» atrassat.	0'20 »

NOTA.—Tota reclamació podrá dirigirse á la Administració y Redacció del periódich, carrer de Sant Ramón, número 5.—LITOGRAFÍA BARCELONESA DE RAMÓN ESTANY.

LA RAMBLA A LAS CINCH DE LA TARDE

—Aquets pardals me 'n farán de petits! ja es tercera vegada avuy que 'm tapan l' ull.

FÁBRICA DE DULCES

— DE —

FRANCISCO GERDÁ

— CALLE ELISABETS, 3, BIS —
BARCELONA

Gran surtido de Grajeas de todas clases, Almendras, Anises, Confitas, Confituras secas y con Almibar, Pasta de Membrillo, Gelatinas. Todos dichos géneros á precios muy ventajosos.

CALLE ELISABETS, 3, BIS

OBRAS DRAMATICAS

DE

RAMÓN BORDAS Y ESTRAGUÉS

— * * —

** Que en obsequi als favoreixedors de LA TOMASA ** se concediran ab un 25 per 100 de rebuixa

Aplech de 10 obras distintas de 20 rs. á 15 rs.
Ateos y creyents (dram^a). . de 4 rs. á 3 rs.
Lo mohiment continuo (comedia 4 rs. á 3 rs.

De venta en la administració

5, SAN RAMÓN, 5. — BARCELONA

EN LA LITOGRAFIA BARCELONESA

DE

RAMÓN ESTANY

— 5, SANT RAMÓN, 5. — Barcelona —

Acaban de confeccionarse un sens fi de dibuixos propis pera FELICITACIONES DE NADAL pera las corporaciones de SERENOS y dependents de CAFÉS, FONDAS, PERRUQUERIAS, FORNERS, LAMPISTAS, CARBONERS, ESCOMBRIAYRES, etc., etc., tot á preus sens competencia.

També en dit establiment hi ha un numerós assortit de cromos procedents de las principals fábricas de Fransa y Alemania, rebuts directament.

Ventas al por mejor y menor

— NO EQUIVOCARSE: 5, SANT RAMÓN, 5. — BARCELONA —